

Kocsis Lászlóné (1935-2001)

körében tapasztalhatjuk. Az országos nyilvántartás szerinti mintegy 3200 települési önkormányzat közül csupán 1900 kérte a nyilvántartásba vételt. A kérés alapján azonban csak 1500 önkormányzati könyvtár került ténylegesen fel az eddig elkészült három jegyzék valamelyikére.

A számadatok kérdéseket vetnek fel. Olyan kérdéseket, melyek megfogalmazása összhangban van az NKÖM könyvtári osztálya néhány hónapja lezárult vizsgálataiban tapasztaltakkal.

Van-e s ha igen, milyen könyvtári ellátás van a kis- és középtelepüléseken? Megfelelnek-e, meg tudnak-e felelni a települési önkormányzatok a törvény előírásainak? Hogyan lehetne az ellátást ebben a körben elősegíteni, fejleszteni?

Fehér Miklós a konzultáció során említette, hogy többek között ezekre a kérdésekre keresi a választ a Könyvtári Intézet szervezési és elemző osztálya annak az országos, reprezentatív mintavételes kutatásnak a keretében, amelynek indítására 2001. június végén kerül sor, s mely vizsgálat témavezetője Fogarassy Miklós. Fehér Miklós a program végén meg is ragadta az alkalmat, hogy a vizsgálat alá vont hat megye jelen lévő munkatársaival külön egyeztessen a szükséges kérdésekről.

A konzultáció harmadik témája a szerzői jog, illetve az e jogot követni szándékozó könyvtárosi magatartás, szolgáltatás-szervezés volt.

Pallósiné Toldi Márta (Szombathely, Berzsenyi Dániel Megyei Könyvtár) avatott szakértőként világitott rá azokra a tudniva-

lókra, melyek ismerete nélkülözhetetlen az e területen szükséges eligazodáshoz, a fogódzók kijelöléséhez. Mert, mint kiderült, a jogszabályok bizony sokféleképpen értelmezhetők, s egyáltalán nem nyújtják azt a környezetet, melyben bizonytalanok nélkül, egyértelműen meghatározható a szabályos út.

Az előadás legfontosabb tanulsága az volt, hogy e területen meg kell tartani a folyamatos tájékozódást, egyeztetést, együttműködést, kapcsolattartást a szakmai szervezetekkel és képviselővel, valamint a hivatalos jogvédő intézményekkel. A könyvtáraknak pedig napra készen figyelemmel kell kísérniük a rögzített megállapodásokat, és ezekhez kell alkalmazniuk saját eljárásukat.

Befejezésül *Bartos Éva* (Könyvtári Intézet) röviden szólt az oktatási osztály tevékenységéről: a közelmúlt két rendezvényéről (a könyvtári tanácsékek munkatársainak és az asszisztensképzést szervező intézmények munkatársainak országos értekezlete), melyet az oktatási osztály szervezett, s melyről már híradások is jelentek meg a szaksajtóban.

A rendezvény záró gondolatait a konzultáció szervezését irányító Fehér Miklós fogalmazta meg: megköszönte az előadók közreműködését, a résztvevők kitartó türelmét és érdeklődését, a témák kapcsán megfogalmazott kérdéseket, észrevételeket. Ígéretet tett arra, hogy a konzultációk az *Információs napok a Könyvtári Intézetben* sorozat keretében folytatódnak.

Az újabb témákhoz az osztály ötleteket, javaslatokat is vár, szívesen fogad.

Fehér Miklós

Az Égiek könyvtárosainak nagy családja ismét gazdagabb lett. Mi pedig a Földön szegényebbek. Egy olyan ember távozott el közülünk, aki életét a könyvtárosságnak és családjának szentelte. Csendben, ahogy élt, elment, és ez fájdalom mindannyiunk számára.

A tatai városi könyvtár nyugalmazott igazgatójától búcsúznak mindazok, akik szerették és tisztelték. A családja (édesanyja, fiai, menyei és unokái), a tatai könyvtár és a megye könyvtárainak munkatársai, akik közül sokan az ő nagy családjába tartoztak. Mindenkinek volt figyelmes szava, jó tanácsa.

1935-ben született Szomoron. Szülei földművesek voltak. 1955-ben érettségizett, de akkor nem adatott meg neki a továbbtanulás lehetősége, dolgoznia kellett. És tette ezt mindaddig, míg lehetett. Szinte az utolsó pillanatig.

1962. május 1-jén állt munkába a tatai könyvtárban. A munka minden területét hamar megismerte. Becsülettel, lelkiismeretesen végezte feladatait. Illés Lászlóné, aki az intézmény vezetője volt, így írt róla egyszer: „Eddig elért eredményeinket az ő precíz, szorgalmas munkája is nagyban segítette.”

1972-ben középfokú könyvtárosi képesítéssel vehette át a könyvtár irányítását. Kisebbségi megszakítással nyugdíjba vonulásáig, 1993-ig vezette az intézményt. Tanult, dolgozott, családjával törődött. Mindezek

mellett volt energiája társadalmi funkciók elvállalására is, melyeket ugyanolyan lelkesedéssel végzett, mint mindent.

1977-ben fejezte be a könyvtárak vezetői számára szervezett KMK továbbképző tanfolyamot. Majd pedig az akkor érvényes jogszabályokat és lehetőségeket kihasználva a szombathelyi Tanárképző Főiskolán államvizsgázott 1980-ban.

Vezetői munkájára jellemző volt, hogy mindig elsőként használta ki a jogszabályok adta lehetőségeket. Ennek eredménye lett, hogy a könyvtárban gazdag helytörténeti gyűjteményt szervezett, alakított ki. Munkatársaival jól működő ellátórendszerrel sikerült szerveznie, jelentősen bővült a könyvtári szolgáltatások köre. Helytörténeti munkásságához tartozott, hogy elindította a reprintkiadásokat, helytörténeti kiadványokat szerkesztett.

A könyvtári munka minden területének problémáit a szíven viselte, azokat igyekezett minél előbb megoldani. Együtt örült a sikereknek, eredményeknek kollégáival.

Munkájának egyik legjelentősebb területe a helytörténet volt. Fogékonysága a helytörténet iránt már a kezdet kezdetén megmutatkozott. Korán felismerte, hogy a városra vonatkozó értékeket gyűjteni kell. Azóta is folyamatosan gyűjtötte és dolgozta fel a különböző dokumentumtípusokat. Ennek eredménye a mára kialakult helytörténeti gyűjtemény, melyet sok kutató szívesen használ. Egyik legszívesebben gondozott területe volt az ún. Magyar-hagyatékek, odaadóan ápolta Magyar Zoltán emlékét. Kálmán Attilával közösen dolgozta fel a Ta-

tai Népfőiskola dokumentumait és adta közre 1987-ben. Rengeteg anyagot mentett meg Fekete Lajos és Tárkányi Lajos hagyatékából is.

1976-ban alakult meg a Tata Barátainak Köre, melynek alapító tagja és vezető egyénisége volt. Hosszú időn keresztül szerkesztette az egyesület évkönyveit. Ezekben akkor több olyan tanulmány jelent meg, amelyek máshol nem kaphattak helyet.

A szakma, a könyvtárosi hivatás iránt érzett felelősségét, nyitottságát jellemezheti az is, hogy alapító tagként, a városi könyvtárak között elsőként léptette be az intézményt a szakmai érdekképviseletet ellátó Könyvtári és Informatikai Kamarába (ma Informatikai és Könyvtári Szövetség).

A könyvtárban jelentkező igények gyors felismerése nyomán, a pályázati alkalmak megfelelő kihasználása eredményeként rövid idő alatt sikerült elindítania a könyvtár gépesítését.

Vezetői, személyzeti munkájának, emberi magatartásának köszönhető, hogy a tatai városi könyvtárban jól képzett, megbízható munkatársi gárda alakult ki az évek folyamán.

Marika, Marika néni nemcsak mint könyvtárvezető, mint helytörténész, hanem mint a város egyik meghatározó közművelődési szakembere is aktívan vett részt a város közéletében. Tagja volt a tanács művelődési bizottságának, majd pedig az első önkormányzati ciklusban a Művelődési és Oktatási Bizottságban hasznosította tapasztalatait és szakmai tudását. Munkájának elismeréseként több kitüntetést kapott. Ezek közül az egyik, amelyre büszke

volt és nyugdíjba vonulásáig a könyvtárban őrzött, az Olvasó Népért mozgalomban elért eredményekért kapott Darvas József Emlékérem.

Nyugdíjba vonulása után Tata Városáért Díjra is felterjesztették, de azt nem kapta meg. Pedig a tatai városi könyvtár az ő vezetése alatt vált azzá, ami ma is: a város egyik legnyitottabb, legnagyobb közgyűjteményévé.

A közéletben és a társadalmi szervezetekben végzett munkája is dicséretre méltó. Mi csak örökösei vagyunk ennek a munkának, amelyet tovább kell fejlesztenünk. Talán a legnagyobb elismerés számára is az volt, ha kollégái örültek az elért sikereknek.

Köszönet és tisztelet munkájáért.

Az utóbbi időben, betegsége ideje alatt is beszélgettünk vele fontos dolgokról, a helytörténeti gyűjtemény eddig feltáratlan részeinek feldolgozásáról, a népfőiskola anyagainak kiegészítéséről. Lett volna még munka számára, amit ő is a szíven viselt és ő tudott a legjobban.

Talán nem is lehetne más a búcsúzás tőle, mint a fájdalmas hírt közzé tevő idézet:

*„Elcsitul a szív, mely értünk
dobogott,
Pihen a kéz, mely értünk
dolgozott.
Számunkra Te sosem leszel
halott.
Örökké élni fogsz, mint
a csillagok.”*

